Ե· 6747 1892 ՅՈՒՆԻՍ 26 ՇՈՒՐԱՅ 33 ԻՆՆԱՅԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ· 1892 ՅՈՒԼԻՍ 8 ՇՈՒՐԱՅ Ե· 6747

ԳԻՆԸ 20 ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒ

Բաղրսվար իլին սէնէլիք Մէճիտ 7
Սպանպոլ իլին » » 8
Ասիա իւճրէթի պիզէ աեիտ տիր

Մասնչուտի Էվրեան

Խսթանպոլտա, Փիւրքեիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու Մաղազալար.

مطبعه وقایع خانه سی
استانبولده کورکچی خاننده آلتی قاتده واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌در.

ԳԻՆԸ 20

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسؤولی
قره‌بت یانوسیان

ՀԱՅԻՐԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆԵՍԵԱՆ ՀԻՄԻՆ ԽՄԹԻՆԱՅ ԿԱՐԴՊԵՏ Ց. ՓԱՆԵՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իզմիրանց ասաղը Թարիխիեէ միւասարէպ ասընտա, պու սէնէ Աբժ· Գիւտ քահանանը 30 լիրալըգ միւբեաֆաթ գազանտըղընը տիւն եաղմըշ իսիր։

Մէղքիւր գօմիսիօնուն միւտտէթի մէմուրիէթի միւնազիրէ օլուպ, եաղընա իսթիֆանամէսինի Քաղ· Ժողովա թազտիմ իտէճէկի իշիտիմիշ տիր։ Գօմիսիօնուն պու սէնէքի բաբօրթօսու եաբընքի նիւսխէմիզատ տէրճ օլունաճագ տըր։

Էօնիւմիւտէքի բազար կիւնիւ Եէնի քէօյ քիլիսէսինին նէվմի մախսուսու օլմագ հասէպիյլէ, Գեր· Մատթէոս Ս· Իզմիրլեան մէղքիւր քիլիսէտէ Ս· Պատարագ թազտիս իտէճէք, վէ մէղքիւր քիլիսէնին միւէսսիսլերի օլան Նէվրուզեան խանէտանընընը իսթիրահաթը լուհու իշին Հոգեհանգիստ տուալարը օղունաճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Անատօլու շըմէնտըֆէրինին Ին Էօնիւ-Ալբօ քէօրիւ խաթթընը Էնգարէտէ գատար թէվֆիէյի թիւրապիէսի քամիլէն իքմալ օլունմուշ, վէ եալընը Զմիւզերկեահա թէսատիւֆ իտէն պազը քէօրիւլերին նօզանլարընը իմամէ չալընշըլմազտա իմիշ։ Իշպու եօլ իւզերինէ թէֆիրիշ իտիլմէքտէ պուլունան խաթթլար տախի խիթամ պուլտուղու, վէ Ալբօ քէօրիւ իլէ Էնգարէ արասընտա պիր սիթասիօն ինչա վէ իմթիխազը իլէ, պու գըսմա տախի եա գընտա էշեա վէ եօլճու նազլինէ պաշլանաճաղը, վէ մէղքիւր խաթթլարընը թէֆիրիշ մուամէլէսի 1893 սէնէսի յունվար փպթիտասընտա պիլիքմալ ըէսմի քիւշատընը իճրա գընընաճաղը իշիտիմիշ տիր։

* * *

Մէղքիւր շըմէնտըֆէր խաթթընը Էնգարէտէն, Եօզղատ վէ Դայսէրիէ վէ Սիվազ վէ տահա սաեիր ճիհէթլէրէ թէմտիտի իլէ պիրէր չիւպէ աշընմասը, վէ խաթթընը պու սուրէթլէ Տիեարպէքիրէ գատար կէօթիւրիլմէսի իշին զումբանա թարաֆընտան ճէլպ օլունան միւհէնտիսլէր, Նաֆիա Նէզարէթինտէն թաեին զընընան 2-3 միւհէնտիս, թէմտիտա իտիլէճէք խաթթլար իշին լազըմ կէլէն մահէլլէրի-վէզէրէք, քէշֆիեաթ վէ թէտգըզաթը լազըմէլի պիլիյֆա, օլ պապատ իգթիդա իտէն խարիթա վէ բլանլարընը թանզիմ իմէքլէ մէշղուլ օլտուղլարը, վէ եագընտա իքմալ իտերէք Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէքլէրի գարարիիր օլմուշտուր։

Պուլաշընդ օլան էշեանընը թէմիզլէնմէսի վէ պուլաշընդ խասթալընընը մէնի սիրաեէթի իշին, շիմտիլիք Իսթանպօլ, Պէյօղլու վէ Իսկիւտար ճիհէթլէրինէ պիրէր սապէթ վէ ինաէլիգթիդա ուղաղ մահէլլէր իշին պիրէր միւթէհարրիք «էթիւվ» տէնիլէն 4 սաեա հավա թէմիզլէճի թէպիիր ալէթիլէ հէր մէվկը իշին իքիշէր «բիւլմերիզաթէօր» թէսմիեէ իտիլէն ալէթին թէտարիքի լիւզումու, խաքիքայի Շահանէեէ արզ օլունարագ, պունլարընը մէսարիֆի նագլիեէ վէ թապիեէսի իլէ պերաապէր ճէման 1,800 լիրաեա գատար միւպահասը գապլ օլաճաղընտան, մէղքիւր ալէթլէրին միւպահասընա Իրահէյլ Սէնիեէ չէրէֆսուտուր պուրուլմուշ տուր։

Ավսթրիա սէֆիրի Պ· Գալիսին գարիպէն թահվիլի մէէմուրիէթի իտէճէկի հաղընտա չահի օլան հավատիսէ սահիր պիր կէճնա մալիմաթ մէվճուտ օլմասընընը «Ֆրէմտենպլաթ» գազէթասը եաղրեօր։

Իթալիանընը Տէրսաատէթ սէֆիրի գոնթ Գոլլոպիանօ, պու այնիհաեէթին-տէ Տէրսաատէթէ կէլէճէք, վէ Ամանեա սէֆիրի Մ· Բատոֆիյ կէլէճէք հաֆթա Տէրսաատէյտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Ֆրանսա սէֆիրինին Էվրօբաեա սէյեահաթը տախի թէէիր օլունմուշ տուր։

Լիմիեէթ սանտըղընտան Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտ պուլունան վագըֆ էվլաքլարա պէտել ադէ իսթիգրազ իտէպիլմէք իշին, իյճապ ի տէն մուամէլէեի հավի մաղզաթա, Շուրայի տէվլէթ թանզիմաթ տաեիրէսին տէն թանզիմ օլունարագ, մադամը Յաաարէմէ թազտիմ գըլընմըշ տուր։ Մէղքիւր սանտըղընը իխրաճ իտէճէկի թահվիլաթ իշին, մալիեէ նէզարէթինին մալիմաթը սորուլմազլա, ճէվապը մուվաֆիզընը վիւրուտինտէ, խուսուսու մէղքիւր խաքիքայի Շահանէեէ արզ ու թազտիմ գըլընաճաղ տուր։

Սամսոն-Սիվազ շըմէնտըֆէրինին սահիպի իսթիեազը պարօն Մագարընը Տէրսաատէթտէքի վէքիլի Լըշանընը, խաթթը մէղքիւրու ինչա իշին իյճապ իտէն շիրքէթի թէշքիլ իմէք իւզրէ, մուայէն օլան միւտտէթին թէմտիտինի, Նաֆիա Նէզարէթինտէն խաթիտա իմիշ օլտուղու իշիտիմիշ տիր։

Տիզբիա վէ Եփրատ Նէհրլէրին, Պասրատան Պաղտատա, վէ Պաղտատատան Մուսուլա գատար օլան գընընմարընտա վաքօրլար իշլէթմէք, վէ մովունա վէ տուպալար իճրա իմէք, վէ լիւզումու հալինտէ եէլքէն կէմիլէրի գուլլանմագ իւզրէ, 3,000 հիսսէ իլէ, վէ պէհէր հիսսէսի 20շէր լիրա իմթիազը իլէ, 60 պին լիրա սերմաեէլի «Տէճլէի Համիտիեէ Վաբոր Շիրքէթի» իւնվանը իլէ թէշքիլ իտէճէք օլան շիրքէթին մերքէզի Պաղտատտա օլաճագ, վէ էմրի իտարէսի 100էր հիսսէեէ մալիք միւէսսիսլէրէն միւնթէխապ վէ 8 ազատան միւէքքէպ պիր մէճլիսի իտարէ վասըթասը իլէ իճրա օլունաճագ տուր։

Խազինէի խասսայի Շահանէ, պու շիրքէթին 10,000 լիրասան իպարէթ օլան 500 հիսսէսինէ թալիպ, վէ մէսարիֆթիքընը եալընը 3,000 լիրասը չիրքէթէ աեիտ օլմագ իւզրէ, Տէճլէնին Պաղտատտան Մուսուլա գատար օլան դըսմընը, վարօր կիտիպ կէլմէսինէ սաիհ պիր հալէ վազընա սարֆ օլունաճագ տուր։

Սէլահիեէ վէ Մուսուլ քէօմիւր մատէնլէրինի իշլէթմէք իւզրէ, շիրքէթէ միւսաատ իտիլէճէք, վէ մերիեէ այիտ խալի արազիլէր մէճճանէն վիրիլէճէք, վէ ալէաթ ու լեվազիմաթը կէօմրիւք ըէսմինտէն մատաֆ թուրթալաճագ տուր։

«Սէթըրտէյ Ռիվիու» նամ Ինկիլիզ գազէթասընը ալաֆր 2 յ· լիրա թարիխլի նիւսխէսինտէ օղունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա մալիեէ նազիրը 28 միլեան լիրալըգ պիր իսթիգրազ ազաբ զըմնընտա Բարիսէ մէէմուրու մախսուսարը կէօնտէրմիշ իսէ տէ, Ֆրանսա տարիխ եիւզտէ 4½ ֆաեիզլի վէ մըղ տարը մէճմուա 6,787,500,000 ֆրանգա պալիգ օլաճագ օլան թահվիլաթը թէպտիլ ու թահվիլի մուամէլէսինի հաղըրլամագտա օլտուղունտան, մէղքիւր Ռուս խաթիդրաքընը մաղհարը մուվաֆֆաղըյեէթ օլմասը մէէմուլ ատկիլ իմիշ։

Լոնտրա պօրսասը Բօրթուգալ ասհապը թահվիլաթընը իշինէ միւտահէլէ իմմէքտէն իսթինքեաֆ իտիպ, տի կէր Էվրօբա պօրսալարը տա Բօրթուգալ հիւքիւմէթի թարաֆընտան ըէշին օլարագ թէքլիֆ օլունան սիւլիս ֆաեիզի գապուլտէն համիլլէրի մէն իմմէկէ մէյեալ տըրլար։

Լոնտրա բիտացասընտա Բօշիտլէր տա խի անգտրիպ թրանսվաալ հիւքիւմէթի նամընա, վէ հասըլաթը չըմէնտըֆէրլէրին ինչաաթընա սարֆ օլունմագ իւզրէ 2,500,000 Ինկիլիզ լիրալըգ պիր իսթիգրազ իխրաճ իտէճէքլէրի կիպի, պու իսթիգրազընը ֆաեիզի եիւզտէ 5 օլուպ, եիւզտէ 90 ֆիեաթըյլա մէյտանը թէտավիւլէ չըգարըլաճագ իմիշ։

Օտէսատան «Լէվանթ»ա եազըլը զընա կէօրէ, «Իմբէրաթօրիցա Մարիա» նամ Ռուս վաքօրու գարատանը, թաեիֆէլէրինտէն պիրիսի գօլէրատան թութուլմուշ զանընը-յլա գարանթինա տօգթօրլարընտան պիրինէ պագտրմասը իւզրինէ, հէր թարաֆճա պիր խէվֆ ու խէլէճան հասսուլէ կէլէրէք, տէրհալ կէմիտէ պուլունան 70 քիշի գարանթինա ալթընա ալընմըշ իսէ տէ, մուախխերէն հէքիմին թէշխիսի մարաղտաքի սէհվի անլաշըլարագ, ճիւմլէսինին տէ հիւբրիսէթի հարէքէթի իսատ իտիլմիշ տիր։

Պունունլա պէրապէր շէհրի մէղքիւրտէ դօլէրա գօրղուսու հէրքէսին գալ պինի իսթիլա իմմիշ տիր, զիրա պիր ադա թիֆլիզտէ պու տէհշէթլի իլլէթտէն քիմսէ թումթուլմամըշ օլտուղու իտտիա օլունուր իքէն, շիմտի թիֆլիստէ տէ գօլէրանընը զուհուր իմմիկի անլաշըլմըշ տըր։ Կէրէք Պահրը Հազէղ լիմանլարընտա վէ կէրէք Ռուսիա իլէ Իրան հուտուտու պօեունճա իմթիխազ օլունան հըֆզ իւս սըհհէ թէտաապիրի կէճիքմիշ օլտուղունան գօրղուլուեօր իմիշ։

Թաշրալարտա ասհապը եէտլէրինտէ պուլունան թահվիլաթը Օսմանիէ ֆաեիզէրինին, տօղրուտան տօղրուեա շիպէլէրի պուլունան վիլաեաթտա թէէտիեէ վէ իյֆա իմմիրիմէսի պազը մահէլլէրտէն իշար օլունմասը իւզէրինէ, պու պապատ Օսմանը պանդասը իտտարէսի իլէ ճէրէեան իտէն մուխապէրէ նէթիճէսինտէ, թահվիլաթը մէղքիւրէ միւրէթթէպաթը սէնէվիեէսինին ասհապը թարաֆընտան միւրաճաաթ վուղունտէ պիրա թէէիր մէճճանէն թէսվիեէսի զըմընտա, թաշրալարտա պուլունան շիպէ վէ աճէնթէլէրինէ իգթիդա իտէն թէպլիղաթ իճրա օլունարագ, մէղքիւր իտաբէտէն ճէվապէն իշար օլունմուշ օլտուղունտան, թահվիլաթը մէղքիւրէ միւրէթթէպաթը սէնէվիեէսինին իսթիֆասը իշին, Օսմանը պանդասընը չիպէ վէ եա աճէնթէլէրինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրինին թահվիլաթ ասհապընա թէֆհիմ օլունմասը լիւզումու, Յունունու Ուզումիեէ մուհասէպէսինտէն իֆատէ օլունմաղա, Մալիեէ Նէզարէթինտէն իգթիդա իտէն վիլաեաթ տէֆթէրտարլըգլարընա պիլիրիմիշ տիր։

Պու սէնէ մըղտարը 200,000ի միւթէճավուզ օլան հաճիլէր իլէ, Հիճազ ֆըրգաեի աւքէրիեէսինտէն հաճճա կիտէն էֆրատընը սըհհէթ ու աֆիեէթլէրի պէրքէմալ օլտուղու կիպի, ասաեիշ վէ էմնիեէթի ումումիեէնին տախի պէրտէվամ իտուկի, Հիճազտան ալընան թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմըշ տըր։

Գօնեատան խապէր վիրիլմիկինէ կէօրէ, Սունամը գապիլէսինտէն օլուպ, Գարաման գազասընա տուխուլ իմմիշ օլան հայտուտարտ ալէյհինէ սէվգ օլունան ասքէրի միւֆրէզէ, շիտէթլի պիր միւսատէմէտէն սոնրա, մէղքիւր չէթէնին Մուսթաֆա վէ Մէհէմմէտ նամ իքի ըէյիսինի թէվզըֆէ մուվաֆֆաղ օլտուղու կիպի, տիկէր ըէֆիզլէրի ֆիբար իմմիշլէր իսէ տէ, իքի կիւն սոնրա, էշզըեայի մէրգումէտէն պիր դաշ նէֆէլի տախի Ատանատա թահմը թէվզըֆէ ալընմըշ տըր։ Մ·Ռէյթեր

Մ· Լաճի նամընտա պիր զաթ եիւզ պին լիրա սէրմաեէ իլէ Իզմիրին միւնասիպ պիր մահէլլինտէ պիր իբլիք ֆապրիգասը աչմագ իւզրէ իմթիեազ թալէպինի հավի պիր գըլթա իսթիտա, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինէ թագտիմ իմմիշ տիր։

Տիւն սապահ Բալի վէ Նօմիգօ պանգասը սանտըղեաբը Մ· Բարիսիս, Արնավուտ քէօյիւնտէքի խանէսինտէ կէօսիւնէ պիր բէվօլվէր պաշալթըպ թէհլիքէլի սուբէթտէ եարալանմըշ տըր։

Բէզա էվվելքի կիճէ Պէշիքթաշտա 35-40 չաղլարընտա պիր Ռումի գարընը միրաս միւնազասընտան տօլաեը քէնտիսինի էվինատ անարագ թէլէֆ օլմուշտուր։

Կէչէն բազար իրմէսի կիճէսի էրզինկեանտա պիր եանկըն զուհուր իտէրէք, 2 դրաամխանէ իլէ մէրքէզ թէլէկրաֆխանէսի, վէ թէլէկրաֆ միւտիրինին խանէսի, վէ տիկէր 3 խանէ իլէ 23 տիւքքեան եանմըշ վէ Նուֆուսճա զաեիեաթ օլմամըշ տըր։ Թէլէկրաֆխանէնին քեաֆֆէյի ալէաթ ու էտէվաթը գուրթարըլմըշ տըր։

ԽՍԼՈՒՄՆԵՐ

ԱԼՄԱՆԱԿ ՎԷ ՀԱՐՕՆ

Պերլինի «Բոսթ» զազէթասը, եէնի ճարօն սէֆիրի վիդանթ Աօքինին վիրուսինի սէյլովտեարագ, Ալմանեա իլէ ճարանեա պէյնինտէ ադա օլունաճագ օլան մուահէտէնին թատարլամթնա տաեիր ճերէեան իտէն միզաքերաթա եէնիտէն խլթիաար իտիլերէք։ Հիւանի ուրէթտէ խիթամ պուլաճաղընը պէեանլէ, պէրվէճհի ռէնի միւթալէաթա պուլունուէօր։

Տէրխաթը օլունաճաղը վէճհլէ, 1889 տա, գանթ Հերպերթ տը Պիզմարդ, վէ օ սըրատա Պերլին ճարանեա սէֆարէթինտէ պուլունան, մարդի Սէօնդի թարաֆընտան իզա իտիլմիշ օլան եէնի պիր մուահէտ լաեիհասը, ճարանեա իոֆ Էվրօբա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պէվճատա օլան քիաֆֆէրի մուահէտասթը թատարլինէ, էսաս իթթիֆաղ օլունաճագ իտի։

Ալմանեա թարաֆընտան պու պապատէ վագտու պուլան միւսաատասթը ազիմէեէ բաղմէն ֆահանամէյի մէգքիւր, ճարանեա իմպէրաթօրլուզունա պիր ինֆիալի ումումիի մուճիպ օլուսդու կիպի, համթգա ճարանեա խարի ճիւնէ նագըրը գանթ Օգուսմանա տասի, օր պապատ թէչէքքիւճաթը չէտիտէ վէ իմքրազամ վուգու պուլուսունտան, մուահէտէյի մէգքիւրէ իզալանմանըզ, թատարլ մէսէլէսի 1872աէն պէրու մուալլաղ պաղալաղը ճիհէթլէ, մէսէլէ թէդվինէքքէկիյը օլմամըշ տը։

Ինչու մուահէտէ լաեիհասը ահքեատմանա, Ալմանիար քէնտի գանուօրաթօ մահքէմէլէրի վասքիասըյլա, մուհաքէմէլէրի բուեէթ օլունմասընտան ոարքը նագար իմմէք չարթըյլա, ճարանեա մէմալիքի տասիլինէ կիրմէկէ հագգարը օլաճադ իտի, վէ իսթինաֆ վուգուինտէ, Ալմանլարըն տավալարընը բուեէթ վէ հիքմէթ էտէճէք հէյեթթէ, պաղը էճնէպի գանունշինասլարը թէրֆիզ իմմէք սէրահկեէմի պուլունաճագ իտի։ Ճարանեալըար, պու թագերատաթ վէ չէրաեիթի, միլլիեէթլէրինէ վուգու պուլմուշ պիր թահգիրատ նագարբյլա պագմագտա տըրլար։

Տիկէր թարաֆտան, ճարանեալըար էճնէպիլէրէ, ճարանեա մէմալիքինտէ ադրազի վէ էմլաք սահիպի օլմագ հագգընընը պարիշ իտիլմէսինէ, վար գուվվէթլէրիյլէ մուգավէմէթ իթթիքլէրինտէն, ճարանեա հիւքիմէթի, էվվելճէ վուգու պուլան շու միւսաատասթը, պիրէր պիրէր կէրի ալմադա մէճպուրը օլմուշ տուր, անճագ հիւքիմէթի, ճարանեա մէհաքիմինտէ, էճնէպի հաքիմլէրին հաղըր պուլունմադան տաեիր օլան իթթիրազաթա, հէվալէեի սէմի իթթիլար իմմէմիշ տիր։

Շու հալտէ, ճարանեա հիւքիմէթի հաղըրէսինին, քէնտի սէլէֆլէրի թարաֆընտան բէտատ իտիլմիշ օլան հուգուն, պախչա մէյեալ կէօրլունմէսի ինթիմալտէն տէկիլ տիր։ Թատարլի մուամէլաթ զօմիսիսնու ըէյիսի, գանթ Իթթօ, էճնէպի տէվլէթլէրինէ վուգու պուլաճագ միւսաատասթ ալէյհինէ քէրրարէն պէեանը էֆքեատ իյլէարիկի կիպի։ պիզ գանթ միւսալիէյհ 1889տա։ Ալմանեա իլէ ճարանեա պէյնինտէ ադա օլունաճագ մուահէտ լաեիհասընը մուվաֆֆագըյեէթսիզլիկէ տիւշար իյլէմիշ տիր։

ՇԻԳԱԿՕ ՍԷՐԿԻՍԻ

Շիդակօ մուխպիրի մախսուսսուզուգան, ալաֆր յունիս 22 թարիխիյլէ թարաֆըմզդա եաղըլան ճալիպի տիգգաթ մէքթուպ պէրվէճհի աթի տէրճ օլունուր։

Պունտան ադտէմքի պիրինճի մէքթուպուտմա, Շիդակօ սէրկիսի հագգընտա պահս իմմիկիմ ոըրատա, պունտան պէօյլէ Շիդակօ սէրկիսինէ տաեիր մալիմաթ վէ թաֆսիլաթ վիրէճէկիմի պէեան իմմիշ իտիմ։ Պինանէն ալէյհ պու տէֆա տասի, սէրկիսէ միւթէալիդ ճալիպի տիգգաթ պաղը մալիմաթ իրսալինէ միւսաատաթլա զաղէթալի մրմէթպէրէնիզէ տէրճինի ըէճա իտէրիմ։

Շիդակօ չէհրինին ահվալը հաղըրէսի հէման հէր կիւն թէպէտտիւլ իմմէքտէ օլուպ, իշպու թէպէտտիւլաթ, Շիդակօնուն սէրկիսէ մախսուս պիր չէհիր պուլունմադտա օլտուզունու իսպաթ իմմէքտէ տիր։ Հէր թարաֆտան ադըն ադըն կէլմէքտէ օլան էհալինին մըգտարը, կիւնտէն կիւնէ արթմադտա, վէ էհալինին սէրկի մատտէսիյլէ իշթիրալ իմտիկի ոըրատա, պիր տէ քէնիսի ճիւմհուր ինթիխապը վաղթը եադյաղ մադ հասէպիյլէ, չէհրին իշինտէ կիճէ կիւնտիւզ պինէրճէ էհալի կիւրուհ կիւրուհ պանտո մուզիգալար իլէ օգաղլարը տօլաշըպ քէշթ ու կիւզար իտէրէք, չէնիքլէր իճրա իմմէքտէ տիրլէր։ Պու չէնիքլէրէ շիմտիտէն պուշլանըմըշ իսէ տէ, ասրլ վաղթը կէլճէք յուլիս աեընտան իմթիպարէն 4 այ տէվամ իտէճէկի ճիհէթլէ, ասրլ պէօնիք չէնիքլէրին իլէրուտէ իճրա օլունաճաղը վէ պու չէնիքլէր հագ գընտա տասի մալիմաթը մուֆասալէ վիրէճէկիմ թագիի պուլունմագտա տրը։ Քէնդա ինթիխապաթ զէմանընտա, «տիմոզրատ» վէ «բէրիուպլիգան»լարրն ահվալինէ տաեիր տասի իյզահաթ իմտա օլունաճաղ տրը։

Շիմտի պուրատա պիր աղ սէրկինին ահվալինտէն պահս իմմէք իսթէրիմ, պինանէն ալէյհ պու պապատ Շիդակօ զաղէթալարընտան պիրինտէ կէօրիլէն ախիտէքի մալիմաթը, թարաֆընզա իրսալ ու թէպլիղ միւսարատաթ իյլէրիմ։

«Շու սոն 1892-1893 սէնէլէրինտէ պիմիրն տիւնեատա չըգան զաղէթալարընը պու պապատ տէրճ իմմիքլէրի հավատիսաթ, պիր քէրրէ նազարը իմթիպարա ալընը իսէ, պու զաղէթալարընն հէման նըսֆը Շիդակօ սէրկիսինէն պահիա օլտուզու կէօրիլիր։ Հէման հէր կիւն իշիւն պիմիրն ճիհանտէ պուլունան զաղէթալարա, Ամերիգատան եազըլան մէքթուպլար 3 միլիօն քէլիմէնի հավի պուլունմագտա տրը քի, պունլարընն ճիւմէսի Շիդակօ սէրկիսի ահվալի օլմագ իւզրէ զաղէթալարոա տէրճ իտիլմէքտէ տիր։»

Տիմէք տիր քի, պունտան սոնրա Մաչուդինին տասի Շիդակօ հավատիսաթընը մէպզուլիսէթ իւզրէ տէրճ իտէճէկի վէ պու հավատիսաթընն պիզիմ թէտարիքէ չիմտապան օլաճաղընընզ շիւպհէսիզ տիր։

Շիդակօ սէրկիսինտէ, նազարը տիգգաթը ճէլգ իտէճէք տիկէր պիր խուսուս տա, էլէքթրիգ տաեիրէսի տիր քի, պու տաեիրէ 6 տէօնիւմ արազիեի իսթիապ իտէրէք, հէր նէվ էլէքթրիգ մաքինալարընա մախսուս ատտ օլունմագտա տրը։ Պինանարա ֆարքի օլունան ճամլար, 35 տէօնիւմ վիւսաատան վայրկեան մը յետոյ երկզուգաթի նաւակ մը եկնելով նաւակարանէն, Խասգիւղէն վար դէպի Գարագէօյի կողմն սկսաւ սրանալ։ Նաւակը Ազատ Գարուշի նաւամատոյցն հանդիպելով, Բագարատ անդ ելաւ և ընկերներէն զատուեցաւ։

Բագարատ մի քանի գիշերապահ պահակներու նոյն գիշերուան անձամսօսը (բարօլա) ըսելէ Վերջը, արագ քայլերով թէրեզ պաշի հասաւ և ուղղակի Գաղոյ դեսպանատան դուռը զարկաւ, կէս գիշերին կէս ժամ մնացեր էր դռնապանը ներսէն հարցուց թէ ով է։

Բագարատ իւր անունը տալով անմիջապէս դուռը բացուեցաւ։

—Այս ատեն ուսկից կուգաս հարցուց դռնապանը զարմանօք։

—Նորին վսեմութիւնը արդեօք կը ննջէ հարցուց Բագարատ, սռանց դռնապանին հարցման պատասխանելու։

—Չեմ գիտեր, Ատոլֆ վարի սրահը տօմինօ կը խաղայ անոր հարցուր, գիտես որ կոմսին սենեկի սպասաւորութիւնը այն կընէ։

Շնորհակալ եմ ըսելով Բագարատ ներս մտաւ և ուղղակի Ատոլֆին գտնուած սրահը գնաց ուր Ատոլֆ իւր մէկ պաշտօնակցին հետ կատաղաբար տօմինօ կը խաղար։

—Բարև, իմ սիրելի Ատոլֆ, արդեօք կոմսը արթո՞ւն է։

—Դեռ զանգակը չը զարկաւ, հետևաբար այս պահուս գրասենեակն ըլլալու է։

—Խնդրեմ իմացուցէք իրեն որ ասա կը գտնուիմ և ունկնդրութիւն մը կը խնդրեմ։

Ատոլֆ դժկամակութեամբ տօմինան կիսատ թողլով մեկնեցաւ և երկու վայրկեան վերջը դառնալով ըսաւ։

—Նորին վսեմութիւնը ձեզ կսպասէ։

Բագարատ սենեկապետին հետևելով կոմսին գրասենեակը մտաւ։

—Այս ատեն, ինչ նոր լուր հարցուց կոմսը հետաքրքրութեամբ։

(Շարունակելի)

)(28)(

ԳԵՂԱՑ ԽԱՂԵՐ

ՀԵՂԻՆԱ — Ց. Մ. ՀԱՅԵԱՆ

Անմիջապէս Ֆրանսերէն լեզուաւ պատասխանելով տարիմ, զրպարտութեան մը զոհուած եմ. տուն մը մանելով գողութիւն ըրած ըլլալս կամբաստանեն պատ. եւ հարուստ եմ. դժբաղդութեանցս պակառ եղող բարեկամ կարծած մէկուս տունը գացեր էի ինչ ինչ խնդրոց նկատմամբ համար պահանջելու, ինքն հոն չգտնելով վերադարձին կսպասէի, և ահա իրր գող ձերբակալեցին զիս։

Կոմսը ուշադրութեամբ մօտիկ ըրաւ ինձ, յետոյ ըսաւ։

—Պիտի անկեղծամիտ այս մասին և եթէ ըսածներդ ստոյգ ըլլան, չարաթէ մը առաջ պիտի արձակուիս բանտէն։

Շարաթի մը վերջը բանտէն ազատութեան հրամանագիրն եկաւ, տարի մը սոսկալի տառապանքներ կրեալ յետոյ ազատ էի, նոյն օրէն երդում ըրի ակն ընդ ական վրէժս լուծել Նիկոլէն, և ահա այն օրէն ի վեր է մինչ մարդուն չուքն եղած եմ, հիմայ ըսէ տեսնեմ հայր Օսկան կրնա՞մ ես կենալ վրէժառութենէս։

—Նուիրական պարտաւորութիւն մ'է կատարածդ որդեակ. ճշմէ իմին գլուխը, բայց զգուշացիր որ ճշմած ատենդ չը խայթուիս իրմէ։

—Հ, այս անգամ օձիքը ձեռքս անցուցած եմ, մանաւանդ այս գիշեր ըսաւ Բագարատ, որուն աչքերէն հուր կը ցայտէր։

—Իրր տէրութեան գէմ դաւադիր պիտի ձերբակալեմ։ տաս հարցուց Գարագայրշ անձկանօք։

—Ձերբակալել տա՞մ, ոչ. առ առաւելն խեղդամահ կը սպանեն. ես չեմ ուզեր որ Նիկոլ մեռնի, մահը պատիժ մը չէ անոր համար, այլ շնորհ մը... բայց տես կեցեր հոս կը շաղակրատեմ, մինչդեռ անդին մեծ գործեր կան կատարելիք. արի Գարագայրշ չուտ մեկնինք ուշ մնացինք։

—Մեկնինք, ուր պիտի երթանք։

—Ուր որ մեր բաղդը առաջնորդէ. գիշեր բարի հայր Օսկան ի կրկին տեսութիւն.

—Գիշեր բարի, բայց կեցէք մէյմը փողոցը աչքէ անցնեմ։

—Ահ իրաւունք ունիս։

Հայր Օսկան գինետան դուռը բանալով դուրս ելաւ և չորս կողմը մթան մէջ ակնարկ մը պտըտցուց, փողոցն ամայի էր։

—Կրնաք մեկնիլ ըսաւ ներս մտնելով։

Երկու բարեկամներ մեկնեցան գինետունէն, և ուղղակի Հալբճը օղլուի նաւամատոյցը հասան. անդ Բագարատ մեղմիւ սուլեց։

Անկիւնէ մը երկու ստուեր պատուելով դէպի նորեկներն յառաջացան. ասոնք Բագարատայ մարդիկն էին որոնք իրենց տրուած հրահանգին համեմատ նաւամատոյցին մօտերը կսպասէին։

—Նոր բան մը պատահեցաւ հարցուց Բագարատ։

—Իսմ ու կէս առաջ Տասն և վեցին պետը, իւր եօթը մարդոցմով նաւամատոյցէն նաւակ մը նստելով մեկնեցաւ ըսաւ մին։

—Նիկոլ հետերնի՞ն էր։

—Ոչ, բայց որչափ որ կրցի իմանալ, կարծեմ թէ Նիկոլի խօսքը կընէին։

—Շատ աղէկ մեկնինք, ո՞ր կողմն է նաւակը։

—Վարը նաւակարանին մէջ մեզ կսպասէ։

Երթանք ուրեմն ըսաւ Բագարատ և չորս անձինք մօտը գտնուող խարխուլ նաւակարանի մը դռնէ ներս մտան. վայրկեան մը յետոյ երկզուգաթի նաւակ մը եկնելով նաւակարանէն, Խասգիւղէն վար դէպի Գարագէօյի կողմն սկսաւ սրանալ։ Նաւակը Ազատ Գարուշի նաւամատոյցն հանդիպելով, Բագարատ անդ ելաւ և ընկերներէն զատուեցաւ։

Բագարատ մի քանի գիշերապահ պահակներու նոյն գիշերուան անձամսօսը (բարօլա) ըսելէ Վերջը, արագ քայլերով թէրեզ պաշի հասաւ և ուղղակի Գաղոյ դեսպանատան դուռը զարկաւ, կէս գիշերին կէս ժամ մնացեր էր դռնապանը ներսէն հարցուց թէ ով է։

Բագարատ իւր անունը տալով անմիջապէս դուռը բացուեցաւ։

—Այս ատեն ուսկից կուգաս հարցուց դռնապանը զարմանօք։

—Նորին վսեմութիւնը արդեօք կը ննջէ հարցուց Բագարատ, սռանց դռնապանին հարցման պատասխանելու։

—Չեմ գիտեր, Ատոլֆ վարի սրահը տօմինօ կը խաղայ անոր հարցուր, գիտես որ կոմսին սենեկի սպասաւորութիւնը այն կընէ։

Շնորհակալ եմ ըսելով Բագարատ ներս մտաւ և ուղղակի Ատոլֆին գտնուած սրահը գնաց ուր Ատոլֆ իւր մէկ պաշտօնակցին հետ կատաղաբար տօմինօ կը խաղար։

—Բարև, իմ սիրելի Ատոլֆ, արդեօք կոմսը արթո՞ւն է։

—Դեռ զանգակը չը զարկաւ, հետևաբար այս պահուս գրասենեակն ըլլալու է։

—Խնդրեմ իմացուցէք իրեն որ ասա կը գտնուիմ և ունկնդրութիւն մը կը խնդրեմ։

Ատոլֆ դժկամակութեամբ տօմինան կիսատ թողլով մեկնեցաւ և երկու վայրկեան վերջը դառնալով ըսաւ։

—Նորին վսեմութիւնը ձեզ կսպասէ։

Բագարատ սենեկապետին հետևելով կոմսին գրասենեակը մտաւ։

—Այս ատեն, ինչ նոր լուր հարցուց կոմսը հետաքրքրութեամբ։

(Շարունակելի)

թընտա պուլունմագտա, եախօտ 120 վակոն ճամ թէչքիլ իմմէքտէ, վէ նատա հէր պիր վակոն տօլուսու ճամ պիր պուչուգ միլ ուզունլուզունտա օլան պիր մահէլլի իշղալ իմմէքտէ տիր։

Էկէր սարֆ օլունաճագ քէրէսթէլէր հիսապ իտիլիր իսէ, հէր քէրէսթէնի իւսթ իւսթէ 2 աեագ էնինտէ հիսապ իտէրէք։ Լօնդրատան Ան Ֆրանչէսգօ եա զատար, 2 աեագ էնինտէ կիւզել պիր չօսէ եօլու եաբըլագիլիճօր, էկէր 4 աեագ էնինտէ հիսապ իտիլսէ, Նիւ-Եօրգտան Զին վէ Ճարօնա պիր չօսէ եօլու եաբըլաճագ գատար ֆիր իմուլ ու վիւսաթտէ պուլունմագտա տըր։ Նիհանէթ պու քէրէսթէլէր աղաճ օլտուգտարը հալատ, 5.000 տէօնիւմ օր մանը իհտիա իտէճէկի հիսապ օլունուրօր։

Ֆապրիգալար տաեիրէսի պիր տէօրտիւնճիւ միլ ուզունլուզունտա պուլունուպ, 300.000 քիշիի իսթիւսապ իտէճէք միւսաֆիրտէ ելտուզու կիպի, էմրաֆտա օլան գօրիտօրլարա իսէ, 80000 քիշի սըղապիլէճէք տիր։

* * *

Ղափանիպտէն օլարագ, պու տէֆա Շիպակատա պիրտաղէթնա մաթպասընտա, իշճիլէր Ամէճպուրի պըրդ վէ սագալարընը գազըմմաքչար տըր։ Շեօյլէ քի, պու իշճիլէր հէր կիւն իշիւն իշ վաղթը պըրդ վէ սագալարընկա տիւղէն վիրէրէք, հէր կիւն իշիւն հէր պիրի պէչէր Ֆագրդա Ֆագրթ զայդ իմսէ, ֆէնէ պաշընա գատար, չու գատար կիւն օլաճաղը Ֆապրիգաթօր թարֆընտան հիսապ իտիլէրէք, Նիհանէթնտէ իշճիլէրէ հալի քէյֆիյէթ պէեան, եանի տիկէր հաֆթա հէր քիմ սագալը պըրդը կէլիր իսէ, իշէ գատալ օրունմաերպ, կէրի կէօնտէրիլէճէքլէրի իմմաթ օլունմուշ տուր։ Նիհանէթնտէ պիչարէ իշճիլէր, մէճպուրի օրտարագ սագալ վէ պըրդլարընը գաղըեարագ, 12 եաշընտա կէնճ կիշի, պրեզիդէր վէ սագալսըզ կէզիկ, իշէ տէվամ իմմէկիէ մէճպուր օլմուշլար տըր։

Պ. ՈՒՐՖԱԼԵԱՆ

ՊՈՒՐՍԱ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼՈՒ

(6745 Նո-Դէրօլա Նէ-սիէ-Մէղրէ թէվմ)

Պուրսատա, Դալանթարեան էֆէնտինին Մանկապարտէզ նամ մէքթէպինի տախի կէդէրէք պիրագ մարիւմաթ արտը։

Մէգքիւր մէքթէպ պիր սէնէտէն պէրու չօգ իլէրու կիթմիշ տիր, չէօյլէ քի կէչէն սէնէ եալընըզ 40-50 շակիրտան պուլունմագտա իքէն չիմոի իսէ սէքսէնտէն զիեատէ պուլունմագտա օլտուղունտան, տահա զիկատէ կէնիշ պէր խանէնէ նագլ իտիլմիշ տիր։

Մալիմ եա, մէգքիւր մէքթէպէ գըզ վէ երքէք իշէր տէօրտէր եաշընտան եէտի սէքիզ եաշընա գատար ուֆագ չօճուգլար գագալ օլունմագտա տըր, վէ կէչէն սէնէ եալընըզ երգ իլե լիսան վէ թէպէշիր իլե պագը չէյլերին բէսիմլերի չէղտիրիլմէքտէ իքէն, չիմոի օպուսմագ տէրսի իմմասընա տախի պաշլանըլմըշ տըր, վէ կէչէն սէնէ Դալանթարեան էֆէնտի իլե, քէնտի ղէմճէյի միւհթէրէմէսի եղճան ու տիր չալըշարագ չօճուգլարը կէօղէտեպիմէքտէ իքէն, պու տէֆա միւտիրիէյհանընն իքի հէմչիրէյերինին ճէլգինէ տախի լիւզում կէօրմիւշ, վէ պիր օրատա իքէն կէլմիշլեր տիր։

Պիկա միւտահէնէ սէօյլէրիզ քի, Դալանթարեան էֆէնտի, Պուրսա Հայլարը նա պիւեիւք պիր խըզմէթ իյլէմէքտէ տիր։ օ մինի մինի չօճուգլարա քէմալի նէզաքէթ վէ բէտերանէ վէ մարէրանէ մուհապպէմի իւզրէ պաղէպ, գարշըլըգ էմեիյէթլէրինի վէ մուհապպէթլէրինի զազանարագ, թէրպիյէ իյլէսիքտէն պաշղա, ամմումէն իսթանպօլտագի մէքթէպլէրիմիզէ նիսպէթլէ, էրմէնիճէ լիսան ճիհէթիյլէ իսէ, ատէթա պիր հիքմէթի իճրա իյլէմէքտէ տիր։ էֆէնտիմ, տիզ զա՞թ պուլրուլսուն սէօյլէնէճէկիմիզէ, Խոթանպօլտա հէնուզ, տէկիլ իշ պէշ եաշընտա, հաթթա օն օն պէշ եաշընտա պուլունան չօճուգլարըմըզ պիլէ, փէշէր սնար սէնէ մէքթէպլէրէ կիտիպ կէլտիքլէրի թագտիրտէ, լաեըզըյլա թէմիզ երմէնիճէ սէօյլէնէմէքտէ իքէն, Դալանթարեան էֆէնտինին մէքթէպինտէ պուլունան, վէ զաթէն պիր լուզէթ պիլէ երմէնիճէ պիլմէճէն օլ մէնի մինի չօճուգլար, եաբընըզ պիր սէնէտէ, բէք կիւզել երմէնիճէ սէօյլէմէնէ պաշլամըշլար տըր։ Պունու հէր իսթէնէն կիտիպ կէօրպիլմէքտէ վէ զուլազլանիրյա տա իշիտպիլմէքտէ տիր։ տիմէք տիր քի, պու ալէտտէ հէր շէյ նիյեթէթ, դալրեթմէ վէ թէտպիրէ միւհթաճ տըր։ պօշա բարա վէ պօշա վազըթ սարֆ իմմէքլէ միւբաղտ վէ սէմերէ հասըլ օլամազ, էյրի ճէտվէլտէն տօղրու չիղկի չըգամազ։ իշթէ աշիքտար անլաշըլմազտա տըրքի, էկէրչի մէքթէպլէրիմիզէ լաեըզըյլա պաղըրպ վէ էլդէմ օլան ուսուլ բիա։ եէթ օլունաճագ օլա, չօճուգլարըմըզն քիտաֆէօր տախի, օն օն իքի եաշընտա օլունաճաղա գատար, բէք կիւզել վէ բէքտէ միւքէմմէլ երմէնիճէ էօրէնտիքտէն պաշղա, հէմ սահիր լիսան վէ հէմտէ պիր գաչ իլիմլերի էօրէնէպիլէճէքլէր տիր, լաքին, հայֆա՞ քի Դալանթարեան էֆէնտիլէր էքսիք տիր։

(Տէ-Դ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԳԱԼԸՆՏԸՐՏՈՆ

... Միւէլլիֆ

Մէքթէպի Միքիյէլի Շահանէտէն մուխրէճ օրուպ վէ գազամըզ դամմագամը պուլունան, իղղէթլու Ռիզա պէյ հագգընտա, թէշէքքիւրաթըմըզը ալէնէն իզհար իտէրիզ, կէրէք մէքթէպի օլան սայ ու զայրէթի վէ կէրէք հէր վէճհէ հիւնի իտարէսի հազիրգաթէն չան անը չիւքրան տըր, Սահէյի թարագգըմատէյի հազրէթի Թաճատարիտէ, միւճէտատէն ինչա իմամիրմիշ օլտուզու միւքէմմել պիր Ռիւշտիյէ մէքթէպի, կէրչի, ճիւզի քիւրլի նօքսան գալմըշ իսէտէ, պու կիւն ըէսմի քիւշտաը, վէ մամաֆիհ կէրէք Ռիւշտիյէ վէ կէրէք իպթիտաիյէ շակիրտանընընն իմթիհանլարընն իճրասը միւնասիպէթիլէ, իշպու նօքսան տախի իքմալ օլընաճագ տըր, միւթէպէրպէր պէյտէ վէ միւթէհայիզանը մէմլէքէթ ումումէն վէ խասսէթէն տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմիշ տիր, հիւրմէթլու խաճէկանընն սայ ու զայրէթլէրի վէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու կէօրիւլէն թէգատիւմ, չայանը թագտիր օլմազլա պէրաբեր։ իշպու իմթիհանտէ ալէնէն իսպաթ օլընաճաղը, չիւպհէտէն վարէսթէ տիր։

ԳԻՐԳ Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

1892 յունիս 17

բաթ, իրմի չէքիլէճէկի ժադրգանա տէկին հիչ պիր չէեէ գարըչըմ տա էլինի Ֆօղունտուրմագտա տըր։ Միւճրիմին ասրլաճաղը կիւն տախի Ֆաեիր կինէր Վիսիլլու կէրչի տիշարտա կէղինմէքտէ իսէ տէ, տիհանընա սուտան պաչղա հիչ պիր իշրէթ ալմամագտա տըր, վէ սահիր կրճնելեր միսիլու ազչամ Ելտուզտա ինանէսիսէ կիճ վագրթ ալտէթ իմմէնիզ, իլլա գարանլըգ պատար պասամազ տէճնմէքտէ, Վէ տէրագ ապ տա ոտեունուպ եաթաղընա եաթմագտա տըր։

— Կինճէ Ֆաամը իմմէքտէ տէրիշ տի տիր։

— Խա՛լը, չիունքի, զանն օլունտուղունա նէզարէն, էկէրչի զարընը իթիճէ ատեուրմուշ օլուպ, վէ ազչամտան եաթարագ ուրգուեու տա լտեզըլյա քէստիրմէմիշ օլուբ լինէ, էօյլէ պիր հիւնէճճիկ խըզմէթի իճրատէ ճէտարէթի գալմամագտա իմիշ տիրուէլէ տագաճ օլտուգտա ալաֆրանկա ատամ ինքնէ եաթագտան գալգարագ էլպիսէոինի կիեինմէքտէ, պիր գատէհ սիւտ իչմէքտէ, վէ պատէհոտ տախի հարմանիսինէ տարբլարագ կիտիպ Նիուկէյթտէ, միւճրիմին ասրլաճաղը տագրգանին կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ ինը։

— Պունլարընը քեաֆֆէսի լեի, լաքին, պաչգա իկիր խուտուտա տախի վագրթի օլտագ իսթէրիմ, եէնի, ժէֆֆէրի մերգուզմտան թատալմամագ ալմտեա կէլտիկին։ տէ, իքիսի պէյինտէ կէչէճէք օլան յագըրտարլարը իչիմմէք մէրագը վէ նիյեթինտէ պուլունտուղունտան, պուրատա պէքլէմէքլիկիմ իգթիդա իյլէմէքտէ տիր։ իմտի պէնի պրրագարագ սէն կիտիպ քէնտի օտանտա եաթապիլիրսին, — տէտիկի յլէ պէրապէր լ'օմ կրի, Ֆէպինտէն չըգարտրդը օն իքի թանէ գատար լիրալարրատա մերգուզմուն էլինէ սրգ ըյտրրար։

Ժագ լիրալարը կէօրինճէ սարդրլմտեա պաչլատրդը հալտէ լ'օմ կրինէ խիթապէն,

— Լաքին, պիր խուտուս վարտրը քի անը ունութտունուզ, — տէտի։

— Դանղի՞սի տիր։

— Սալպ իտիլէճէք օլան ատէմին իրի։

— Սէն անը մերագ իմմէ, զաթէն պէն անը տախի տիշինմիշիմ տիր, սէն ալ չու ալթունալարը տա, հա՛յտէ բահաթ ուզունու ուեու՛, — տէտի լ'օմ կրի։

Ժագ իթատ՚ իտիպ կիթտի։

Լ'օմ կրինտէ մերգուզմիլէ պէրապէր կիթտի, վէ Մերգուզ օտատան չըգարտրդտան սանրա, գարուեու թէքրարէն գարաեըպ քիլիտէտի։

Պատէհու տէլտիկի տէլիին իւզերինէ էկիլերէք աչագա պագմաեա պաչլատրդ։

Գալգրաֆքն օտանընն զարուսու ալթընտան իչ օտասընա վոքրմագտա օլան ըչրդն գարարմըշ օտուզունու կէօրտիւ, չունքի, ալաքագ, վէ բարմագլարը իւզերինէ պասաքագ, մէգքիւր խանէնին նէմնաք վէ գարանլըգ կէչիտինտէն իչէրու կիրտի, վէ քէնտու քէնտինէ,

— Շիմտի պիլիրիմ պէն եաբաճաղը՛ը։ — տէտի։

— Նիյեթինիզ տար աղաճընն իբինի՞ միէլտէ իմմէք տիր, — տէեի սիւալ իմմի ժագ։

— Էվվէթ, — տէտի լ'օմ կրի։

Ժագ էօնտէ օրտուզու հալտէ մերտիվէնտէն եօգարու չըգտըլար, վէ մերգում Պէթթինին օտասընը աչարագ իչէրու կիրտիքլերինտէ,

— Լաքին, պիր տիւրլու ագըլ իրտիրէմմեօրում, նասը՞լ եաբըպ տա Գալգրաֆքն օտասընա կիրէպիլէճէքսինիզ տիր, — տէտի։

— Շիմտի կէօրիւրսիւն, — տէտի լ'օմ կրի։

Օտանընն տէրունի գարանլըգ իտի։ դարուեու գարա՛ վէ քիլիտէ՛, — տէեի էմր իմմի լ'օմ կրի, վէ ճէպինտէն իքի բարչատան միւրէթթէպ պիր ալէթ չըգարարագ պիրպիրինէ կէչիրմէկէ պաչլատը։

Օլ անտէ ժագտա պիր ըչրդթէտարիք իմմիքտէն սոնրա, մերգումուն էլինտէքի մէղքիւր ալէթէ պիր թէհայեիւր իւզրէ պագմագտա իտի։

23

Լ'օմ կրինին էլինտէքի ալէթ մալիւմի ամմէ օլան, վէ իքի բարի-

րի՞ եօրմուսունուզ, իշթէ օրասը տըր։

— Էվվէթ, էվվէթ։

— Օրատը Մերգումուն եաթագ օտասը տըր, վէ օրթատաքի Ֆինճիրէ տէ իշ օտասընը տըր։ Մէրգում, ասրլան ատէմէրտէն պաղըլարը իչին մուստատ թահսիլ իյլէտիկինտէ, նաչարընը օրաեա կէօթիւրմէքտէ, վէ, իշթիտիկիմէ կէօրէ, պիրագտա հէքիմլիք պիլտիկինտէն, իւզէրլէրինտէ էնվալի թէճրիւպէլէր իճրա իյլէմէքտէ տիր։ վէ օր չունուսա տտեիր, չէօյլէ քի տէմիր տամղատան թա տաչ աղաճը իբէրինէ գատար, մէղքիւր օտատա պիր չօգ ալէթլէր պուլունմագտա տըր։

Լ'օմ կրի քէմալի տիզ դաթ իւզրէ պունլարը տիրնէտիքտէն սոնրա եօգարուեա իքինճի գաթտա տօղրու պագարագ,

— Պէթթինի՞ն օտասը դանղի սի տիր, — տէեի սիւալ իյլէտի։

— Իքինճի գաթտաքի օրթա բէնճիրէ տիր, — տէտի Ժագ։

— Ցիմէք տիր քի, մէգպուբէնին օտասը, Գալգրաֆքն իչ վէ ամէլիեաթ օտասընը թա խուսթիւնտէ պզրլունմագտա տըր, էօյլէ տէկի՞լ մի, — տէտի լ'օմ կրի։

— Էվվէթ, էվվէթ, — տէտի Ժագ։

— Բէք ալէա, իշթէ պէնիմտէ անլամագ իսթէտիկիմպու իտի։ Հա՛յտէ կիտէլիմ էօյլէ իսէ, — տէտի լ'օմ կրի։

Մերգուզմ պունու սէօյլէտիքտէն սոնրա Ժագը գօլթուղունա ալաքագ, վէ բարմագլարը իւզերինէ պասաքագ, մէղքիւր խանէնին նէմնաք վէ գարանլըգ կէչիտինտէն իչէրու կիրտի, վէ քէնտու քէնտինէ,

— Շիմտի պիլիրիմ պէն եաբաճաղը՛ը։ — տէտի։

— Նիյեթինիզ տար աղաճընն իբինի՞ միէլտէ իմմէք տիր, — տէեի սիւալ իմմի Ժագ։

— Էվվէթ, — տէտի լ'օմ կրի։

Ժագ էօնտէ օրտուզու հալտէ մերտիվէնտէն եօգարու չըգտըլար, վէ մերգում Պէթթինին օտասընը աչարագ իչէրու կիրտիքլերինտէ,

— Լաքին, պիր տիւրլու ագըլ իրտիրէմմեօրում, նասը՞լ եաբըպ տա Գալգրաֆքն օտասընա կիրէպիլէճէքսինիզ տիր, — տէտի։

— Շիմտի կէօրիւրսիւն, — տէտի լ'օմ կրի։

Օտանընն տէրունի գարանլըգ իտի։ դարուեու գարա՛ վէ քիլիտէ՛, — տէեի էմր իմմի լ'օմ կրի, վէ ճէպինտէն իքի բարչատան միւրէթթէպ պիր ալէթ չըգարարագ պիրպիրինէ կէչիրմէկէ պաչլատը։

Օլ անտէ ժագտա պիր ըչրդթէտարիք իմմիքտէն սոնրա, մերգումուն էլինտէքի մէղքիւր ալէթէ պիր թէհայեիւր իւզրէ պագմագտա իտի։

23

Լ'օմ կրինին էլինտէքի ալէթ մալիւմի ամմէ օլան, վէ իքի բարի-

ԹԷԼԵԿՐԱՖԼԱՐ

Բօմա 6 Յուլիս։ — Մէհաֆիլի միութէատրիէտէ, սուբէթի մուսիրբանէտէ տէվէրան իտէն բիվաեաթա կէօրէ, ի թալես զբալը Ումպէրթօ հապրէթլէրի, Ալմանեա իմբէրաթօրու Կիեօմ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմէք, վէ ուէրն տէլալէթիյլէ Իթալեա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէք իւզրէ, օպ ոատոս իպթիտասընտա Լօնտրաեա կիտէճէք տիր։

Բարիս 6։ — Օրէրա գօմիք թէաթրօսունուն միւճէտտէսէն ինչասընը միութէահհիտ օլան գօմիսիօն, օլ պապտէքի ինգիլաթէրէնը իսրլիտէն իսրլի ի լէրի դէօթիւրմիշ տիր։ Շուրաբը պու կիւն թէհազդուդ իթմիշ տիր քի, օլ պապտէքի լաեիհա, խիթամը տէվրէյի իճթիմաաթտան էվվէլ, բարլամէնթօտա մէվզբի թէազբդէ գօնուլաճաղտը։

Բարիզ 6։ — 1900 ոէնէսինտէ պիր սէրկիի ումումի քիւշատընա գարար վիրիլմէսի, պիթիւն Ֆրանսատա հիւանի թէլագրաֆը օլունմուշ տուր։

Միւնասէպաթը սիեասիեէեէ կէլինճէ, Բարիզտէ թէրթիպ օլունան սօն լուշ սէրկի արալարընտաքի ֆասլանրն 11էր սէնէ օլտուղու ճիհէթլէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին պու տէֆաքի թէշէպպիւսիւ տալսի ուսուլու գաեիտէսինտէ տէվամտէն իպարէթ պուլունաճաղը պէտիհիր տիր։

Պահրիեէ նէզարէթի թարաֆընտան թալեպ օլունան պիլճիմէ մէպալիղին թալասխինէ, բարլամէնթօ թարաֆընտանմամիւսատ օլունմուշ տուր։

Իսթիհքամաթը պահրիեէնին թէճ հիզաթը հազրընտաքի լաեիհա 150 բէյէ գարշը 386 վէ լաեիհանրն մէճմուու 23 բէյէ գարշը 431 բէյ իլէ գապուլ վէ թասդիգ օլունմուշ տուր։

Սարֆ իտիլէճէք օլան մէպալիղին մէճմուու 38 միլեօն ֆրանգա պալիղ օլուեօր։

Լօնտրա 7։ — Շիմտիեէ գատար մալիմօլան ինթիխապաթ նէթիճէսի պէր վէճհի աթի տիր։

123 մուհաֆազաքեար, 19 իթթիհատբէրվէր, 97 կէսրսթրն թարաֆտարը։

Մուհաֆազաքեարան 10, իթթիհատբէրվէրան 4, կէսրսթրն թարաֆտարլարը 29 մէվզը գազանմըշլար տուր։ Մ. Մամիլուս վէ Զէմպէրլէյն ինթիխապ օլունանլար միեանընտա պուլունուեօրլար։

ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

ԼԻԶՈՒԱԲՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վարժարանիս Է. տարւոյ ամավերջի հարցաքննութիւնք պիտի սկսին յառաջիկայ սեպտեմբեր 26 յունիս, և պիտի տեւեն մինչ յուլիս 2 հինգշաբթի։

Քննութիւնք կը կատարուին ըստ եբրայ. առաւօտուն 8½—12 և կէս օրէ վերջ 1½—3։

Կը հրաւիրուին մեծապարգ ծնողք և կրթասէր ազգայինք պատուել հաստատութիւնս իւրեանց քաջալերիչ ներկայութեամբ։

Հէյդարէր-Ֆէրէն

Տ. Մ. ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

24 յունիս 92 Դուսկաբու

ԻԼԱՆ

ԱՃԷՆԹԷ ԹԱԼԷՊԻ

Համպուրկ հիւքիւմէթինին թէէմի նամը թահթընտա օյարագ բիեանգօ պիլէթլէրի ֆիւրուխթի իլէ տէ մէշղուլ օլան պանգա թարաֆընտան, պուրասը իչիւն պիր աճէնթէ թալեպ օլունմագտա տուր։

Թալեպ օլան աթիտէքի ատրեսի մէջ Ֆու եապմալը տուր։

ՄԱՐԹԻՆ ՄԷՅԷՐ Martin Meyer Jun.
Պանքէր Banquier
ՀԱՄՊՈՒՐԿ Hamburg

ՍԱՐՍԱՓԻՑԷՔ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1892 Յունիս 26, սաաթ 2 ½

Լսկ. Ռամ. միւպէտտէլէ. սէրի Տ		
Տիւն ապչամ գափանսը	22	1
Պու սապահ աշբլսը	22	2
Տիւն էն եիւքսէք Ֆիեաթ	22	2
Տիւն էն աշաղը Ֆիյաթ	21	35
Սէրի Ա		50
» Պ	»	27
» Ս	»	20 12
Թահվիլաթը Օսմանլիէէ		82
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ	81	37
Էն աշաղը Ֆիեաթ	81	20
Թասֆիյէէ	17	20
Շըմէնտըֆէր Ֆր	78	1/8
Օպլիկասիօն թրամ. գ. ֆր.	503	
Իսթիլանճ 8 կիւնէ Լ. Օ.	300	
» 1 այա »	600	
Փօնսօլիտ ըէբորու		
Օսմանլիէէ » Ռէբոր		
Շըմէնտըֆէր » Տէբոր		

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Իսթանպոլ պանգասը Ի. Լ.	5	
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	5	
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	22
Գրէտի ժէնէրալ օթօմ. Լ. Օ.	7	36
Թրամվայ	6	2
Ռէյի գ. ֆր.	16	19

ՆՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Իսթիգրազ 5% Ֆր.	395	
» 4% »	390	
Պանգ նասիօնալ »	468	
Լօրիօմ »	104	

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱՆՍԱԼԱՐԸ

Ասմ. լիր. 100 դշ. տան Դշ. Փ.		
Ամի մէճիտիյէ	108	1
Մէթալիք	97	30
Պէհլիք	102	
Լոմբըրդ	102	20
Ինկլիզ լիրասը	110	4
Ֆրանսըզ »	87	11
Բօլ	89	20
Գարպոն գաեիմէսի	9	24

ԴԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109	5
Փարիս	23	12½
Ֆիօրին	10	90
Ֆրանգ		
Մարգ		

ՏՕԳԹԻՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլէթի էֆրէնտիէէ, վէ ալէթը թէնասիլիէէ տաեիր։ Գալաթատա քէօրրիւ պաշը, նիւմէրօ 5

ԳԱՐՆԱՆ ՀՈՎԵՐ

Քերթուածք, Մ. Աճէմեանի

Բանաստեղծին սոյն նոր երկասիրութիւնն, գեղեցիկ ու սահուն ոճով գրուած ոտանաւորներու շարք մ'է, Պաղտատլեան տպարանէն ելած ամենաշքեղ տպագրութեամբ։ Գին 5 դրշ։

ՐԼՍԻՄԼԻ ԼՈՒՂԷԹ

Մէգքիւր լուղէթին պու քէրրէ ղինճի ճիւղի տախի մէվզբարայի ինթիշար օլմուշ, վէ քիմատը ֆիւթ. կարապետ էֆէնին օլպապտէքի սայ ու զայրէթի շաեանը թագտիր կէօրիւլմիշ տիր։

Հատան մի ընէթթէպ պուլունան պիր նէվի պուրղու օլտուղունտան, ճէպինտէ «ազլաեապիլմիշ իտի։

Լօնտրանընէվլերի խաֆիֆ սուրէթտէ եաբըլմըշ օլտուղունտան, տէօշէմէ թահթալարը չօգ գաղին տէկիլ տիրլեր։

Լ'օմ կրինին եէրէ էկիլէրէք պուրղու իլէ տէօշէմէ թահթալարընտան պիրինի տէլմէկէ պաշլատըղընը ժպդ կէօրտիւկիւնտէն,

— Նէ՞ եաբրեօրսունուզ, - տէեի սիւալ իյլէտի։

— Նէ եաբարղըմը իչթէ կէօրիւեօրսուն, - տէտի մէրգում։

— Գալ թահթաեր տէլմէքտէն մի ղատարընը՞զ նէ տիր։

— Մի ղատարմ ալթտաքի օտատա նէ վար օլտուղունու անլամադ տրը, - տէտի լ'օմ կրի։

Զէնտ ատաղ ըղ ա սոնրա վէ հիչ պիր տէ ս չըզ մաղսրը թահթատէլինտի։

Լ'օմ կրի գուրդուեու, չէքիպ չըզ արնքի ատան սոնրա ժաղ ատա հմր իտէրկէք ըբրը սէմնաիւլմտիկ։

Օլ ալթտաքի Գալդրաֆը իչ օտասընտա կէրչի գարանլըգ հիւքիմմէքտէ իտի։ լաքին մէրգում ամամադ օտասընա կէչիլիր օլան գորունուն ալթընտան իչերուեէ վէ թատ տա աչլան տէլիկին ալմընա պիր ըշըգ վարմադ տա օլտուղունտան, մէրգում ամուն հէնուզ ուեումաեբզ ունադ պուլունտուղու անլաշըլմադտա իտի։

Լ'օմ կրի գարնը իւզէրինէ եատ. Հատան մի ընէթթէպ պուլունան պիր նէվի պուրղու օլտուղունտան, ճէպինտէ «ազլաեապիլմիշ իտի։

Լօնտրանընէվլերի խաֆիֆ սուրէթտէ եաբըլմըշ օլտուղունտան, տէօշէմէ թահթալարը չօգ գաղին տէկիլ տիրլեր։

Լ'օմ կրինին եէրէ էկիլէրէք պուրղու իլէ տէօշէմէ թահթալարընտան պիրինի տէլմէկէ պաշլատըղընը ժպդ կէօրտիւկիւնտէն,

— Նէ՞ եաբրեօրսունուզ, - տէեի սիւալ իյլէտի։

— Նէ եաբարղըմը իչթէ կէօրիւեօրսուն, - տէտի մէրգում։

— Գալ թահթաեր տէլմէքտէն մի ղատարընը՞զ նէ տիր։

— Մի ղատարմ ալթտաքի օտատա նէ վար օլտուղունու անլամադ տրը, - տէտի լ'օմ կրի։

Զէնտ ատաղ ըղ ա սոնրա վէ հիչ պիր տէ ս չըզ մաղսրը թահթատէլինտի։

Լ'օմ կրի գուրդուեու, չէքիպ չըզ արնքի ատան սոնրա ժաղ ատա հմր իտէրկէք ըբրը սէմնաիւլմտիկ։

Օլ ալթտաքի Գալդրաֆը իչ օտասընտա կէչիլիր գարանլըգ հիւքիմմէքտէ իտի։ լաքին մէրգում ամամադ օտասընա կէչիլիր օլան գորունուն ալթընտան իչերուեէ վէ թատ տա աչլան տէլիկին ալմընա պիր ըշըգ վարմադ տա օլտուղունտան, մէրգում ամուն հէնուզ ուեումաեբզ ունադ պուլունտուղու անլաշըլմադտա իտի։

Լ'օմ կրի գարնը իւզէրինէ եատ թըպ վէ տէլիքտէն աշաղը պադարագ մէզքիւր ըշըղը կէօրտիւկիւնտէն,

— Գալդրաֆ հէնուզ ուեումամըշ տրը, իմտի պէքլէմէմիզ իգթիզա իտէր, - տէտի։

— Հաչէա անլաեամաեօրում, իշպու անճագ պիր բարմագ կիրէպիլէն տէլիկի աչմագ լըզտան միւրատընըզ նէ՞ տիր, - տէտի Մաի-Դուշ։

— Կէրչի քիւչիւք պիր տէլիք տիր, լաքին աշաղը տա նէ վար օլտուղունու անլամաեատա քեաֆի տիր, - տէտի լ'օմ կրի։

— Բէք ալէա, լաքին չու մամ՞ն նիչին սէօնտիւրթտիւնիզ։

— Ա.ճա՞նիզ, պու պատար սատ պիր չէեին սէպէպինի անլաեա՞մատըն մը։

— Խա՛յր, անլաեամատըմ։

— Պունուն սէպէպի բէք սատ օլուպ վէ բէքտէ էլղէմիկնէթտէն տիր։

— Նի՞չին։

— Զիւնքի Գալդրաֆը պու ա բատա, քէնտի օտասընը թէրք իլէ, իշպու ալթտաքի իշ օտասընա կէլմէսի իհթիմալտէն իտի։

— Վա՞րսըն կէլսին, օնտա՞ նէ մահզուր վար տրը։

— Նէ՞ սէօյլէեօրսուն, մադ ալլահ տէլիքտէն աշաղը տիւշէն ըշըղը կէօրտիւկիւ կիպի եօգ արուտուղու պադ մասը, վէ պուրատա ատամ պուլունմասը շիւբհէսինէ զահիպ օլմասը թադիի պիր շէյ տէկիլ մի իտի։

— Հա՛, հազ ըղընը վար տրը, պէն պունու տիւշիւնէմէտի իտիմ, - տէտի Մաի-Դուշ։

— Իմտի մատամ քի շիմտի պիզիմ, մէրգում ըշըղը սէօնտիւրիւպ ուեուեունճաեա գատար պէքլէմէքլիկիմիզ լազըմ կէլմէքտէ տիր։ պարի պոչ տուրմագտան իսկ, պաղը միւպահատամա կիրիչէլիմ, - տէտի լ'օմ կրի եավաշճաճըգ սէօյլէեէրէք։

— Բէ՛ք ալեա, - տէտի Ժագ տախի եավաշճաճըգ ճէվապ վիրէրէք։

— Լօրտ Վիլմօ վէ եախսատ օլ սիզին Շօքինկ թէսմիլեէ իթտիկինիզ ատէմ, պիր միճրիմին ասըլմասընտան էվվէլ վէ սոնրա, Գալդրաֆը էֆալ ու հարաքեաթընը քեաֆֆէսինի պիլմէքլիկէ բէք խահիշկէր վէ բէքտէ մէրաղլը տրը, - տէտի լ'օմ կրի։

— Եա՛, սահի՞հ մի սէօյլէեօրսունուզ, - տէտի Ժագ։

— Էվվէթ, էկէրչի օլ խուսուսատա մաալիւմաթը քեամիլ վիրիլճէք օլսա, պիր չօգ բարալար վիրէճէկի պի իշթիպահ տրը։

— Ա՛, օլ պապտէ լազըմ կէլէն մաալիւմաթը պէն բէք ալեա վիրէպիլիրիմ։

— Մատամ քի էօյլէ տիր, հա՛յտէ սէօյլէ՛ պադ աերմ։

— Գալդրաֆ պոչ, եանի ասըլճագ ատամ պուլունմատըղը կիւնէրինտէ, սապահլարը էրքէնտէն գալգմագտա տրը։

— Բէք ալեա։

— Մէրգում, իսթիեարէ պիր պէսլէմէսինին հազրըլատըղը գահվէալթրեր հէտիքտէն սոնրա պրրագըպ տիշարը չըգմագտա տրը։

— Ա.հադա մէրգում էվտէն չըղ տըգտան սոնրա, նէ՞րէեէ կիթմէքտէ տիր։

— Պաղէն «տօգլարատա» վէ պաղէն տախի Ուէսթ-Էնտ նամ կիւզել մահալլէլէրտէ կիտիպ կէզինմէքտէ տիր, չիւնքի, ազ չօգ սաեիր քէնտուեի թանըմագտա պուլունան մահէլլէրտէ չօճուգլար քէնտինի եուհաեա ալմագտա պուլունտուղլարընտան, քէնտինի բէք ազ քիմսէ թանըմագտա օլան մէզքիւր մահէլլէրտէ կէղմէկէ մէճպուր օլմագտա տրը։ վէ օրալարտա իլք թէսատիֆ իմտիկի մէյլսանէտէ կիրիպ էօյլէ թաամընը իմմէքտէ տիր, վէ ագչամլարընտա եալընըզճա կիտիպ թաամ իմմէքտէ, վէ պիր գաչ գաաէհտէ պիրա իչմէքտէ, վէ քիմսէ իլէ գօնուշմագ սըզըն սարֆը էվգաթ իյլէտիքտէն սոնրա եինէ խանէսինէ տէօնմէքտէ տիր։

— Իչի օլտուղու, եանի ասըլճագ պիր ատէմ պուլունտուղու կիւնլերտէ՞ նէ եաբմագտա տրը։

— Օ կիւնլերտէ պիրագ թէպտիլի ահվալ իյլէմէքտէ տիր։

— Նասը՞լ, սէօյլէ պագալըմ։

— Պիր կիւն էվվէլինտէն, ժէֆֆէրի նամ եամաղը էրքէնտէն քէնտինէ կէլմէքտէ, վէ լազըմ կէլէն թաալիմաթընը ալմագտա տրը։ Վէ իզթիզա իտէն տար ադաճընը մէրգում ժէֆֆէրի կիճէլէեին գուրտուրմագտա օլտուղու կիպի, միճրիմին ասըլճաղը իրի վէ պաշընա վագ իտիլէճէք օլան սիեահ խագուֆաեը կէօթիւրմէքտէ տիր, վէ Գալդ-